

WALTER TEVIS
DÜNYA'YA DÜŞEN ADAM

Çeviren

Mehmet Ali Ağaoğulları

Sonsöz

Ken MacLeod

1972
İKAROS'UN
DÜŞÜŞÜ

1

Üç kilometrelik bir yürüyüşten sonra bir kente ulaştı. Girişteki bir levhanın üzerinde, “HANEYVILLE, Nüfus: 1400” yazılıydı. İyi bir ortalamaydı bu. Daha erkendi –bu üç kilometrelik yolu tepmek için sabahı seçmişti çünkü sabahleyin daha serin oluyordu– ve sokaklar da bomboştı. Tüm bu yeniliklerden şaşırılmış, sinirli ve biraz da ürkek bir biçimde yeni doğan günün solgun ışığında birkaç sokak geçti. Yapacağı şeyi düşünmemeye çabalıyordu. Buna zaten yeterince kafa yormuştu.

13

Bu küçük yerleşim merkezinin ticaret mahallesinde aradığını buldu, “Mücevher Kutusu” adını taşıyan küçük bir dükkân. Buranın biraz ilerisindeki bir bank ilişti gözüne. Yaptığı uzun yürüyüşten vücudu sızlayarak, oraya oturmak için yöneldi.

Birkaç dakika sonra bir insan gördü.

Bu bir kadındı; yorgun görümlü, kendine doğru gelen biçimsiz mavi elbiseli bir kadın. Şaşırmıştı, aceleyle gözlerini ondan kaçırdı. Kadında doğru olmayan bir şey vardı. Onların da kendisinininkine benzer boyları olmasını beklemişti, oysa bu kadın kendisinden bir kafa boyu daha kısaydı. Teni, sandığından daha kırmızı ve daha koyuydu. Onları gerçekten görmekle televizyonda izlemenin aynı şey olmayacağını bilmesine karşın yine de acayip bir duyguya kapıldı.

Sokak yavaş yavaş canlanmaya başladı, kentin diğer sakinleri de hemen hemen ilk kadın gibiydiler. Yanından geçen bir adamın, “Artık böyle otomobiller yapmıyorlar,” diye fikir yürüttüğünü işitti; telaffuzu biraz değişik, düşündüğünden daha az keskinse de adamın ne dediğini kolayca anladı.

Bazı insanlar ona baktı, hatta birkaçı kuşkuyla baktı kendisine fakat bu onu tedirgin etmedi. Rahatsız edilmeyi bekleliyordu. Üstelik, diğerlerinin giysilerini görünce içi de rahatlamıştı: Giysileri denetimden geçebilirdi.

Sonunda kuyumcu dükkânı açıldı; on dakika kadar bekleyip dükkâna girdi. Tezgâhın arkasında, beyaz gömlekli ve kravatlı, kısa boylu, tombul yanaklı bir adam rafların tozunu almaktaydı. İşini bıraktı, biraz merakla onu bir anlığına süzdü ve, “Buyurun, bayım?” dedi.

Kendini aşırı uzun ve eli ayağına dolanmış hissetti. Ağzını açtı fakat hiçbir ses çıkmadı. Gülümsemek istedi fakat yüzü kaskatı kesilmişti. Her yanını bir panik dalgası kapladı ve bir an bayılacağını sandı.

Adam, ona bakmaya devam ediyordu ve yüzündeki ifade değişmiş değildi. “Bayım?” diye tekrarladı sorusunu.

Büyük bir güç harcayarak konuşmayı başardı. “Acaba... siz... bu yüzükle... ilgilenir miydiniz?” Bu sıradan soruyu hazırlamak için acaba onu kaç kez kafasında tekrarlamış ve kendi kendine sormuştu? Oysa şimdi bu cümle, sanki hiçbir anlamı olmayan saçma sapan hecelerin arka arkaya sıralanması gibi, bir acayip yankılanıyordu kulaklarında.

Adam hâlâ onun yüzüne bakıyordu. “Hangi yüzük?”

“Ah! Evet, haklısınız.” Gülümsemeyi başardı bu kez. Adamın eline dokunmaya çekinircesine yüzüğü sol elinin parmağından çıkarıp tezgâhın üzerine koydu. “Ben... buradan geçiyordum. Arabam arıza yaptı; birkaç kilometre ileride, üzerimde para yok ve eğer yüzüğümü satabilsem... Çok değerlidir.”

Adam şüpheli gözlerle yüzüğü elinde evirip çevirdi. Sonunda, “Bu nereden elinize geçti?” dedi.

Adamın soruş tarzı boğazını düğümledi. Yolunda gitmeyen bir şey mi vardı acaba? Altının rengi mi? Yoksa elmas mı? Yeniden gülümsemeye çalıştı. “Yüzüğü bana karım hediye etmişti. Birkaç yıl önce.”

Adamın yüzü hâlâ asıktı. “Bunun çalıntı olmadığını nereden bileyim?”

“Ah.” Çok hoş bir rahatlama duygusu kapladı benliğini. “Adım yüzüğün iç kısmında yazılıdır.” Ceketinin cebinden pasaportunu çıkardı. “Kimliğime bakabilirsiniz.” Pasaportunu tezgâhın üzerine bıraktı.

Adam yüzüğe baktı ve yüksek sesle, “T.J. Newton’a, Doğum günü 1968; Marie; 18 ayar,” diye okudu yazıyı. Yüzüğü bıraktı ve pasaportu alıp incelemeye başladı. “İngiliz misiniz?”

“Evet. Birleşmiş Milletler’de çevirmenim. Bu benim ilk Amerika ziyaretim. Ülkeyi gezmeyi planlıyorum.”

Adam yeniden pasaporta bakarak, “Hımm,” dedi. “Bana da yabancılara özgü bir şiveniz var gibi gelmişti.” Fotoğrafi inceledi ve altında yazan adı okudu, “Thomas Jerome Newton,” sonra gözlerini kaldırıp, “Bu sizsiniz. Hiç şüphesiz,” dedi.

Yeniden gülümsedi ve bu kez acayip bir baş dönmesi hissetmesine ve bu yörenin büyük yerçekiminden dolayı bedeni kendisine çok ağır gelmesine karşın, gülümsemesi daha az zorakiydi. Ama kibarca, “Şimdi, bu yüzük sizi ilgilendiriyor mu?” demeyi başardı.

Aldatıldığını bile bile yüzüğe karşılık altmış doları kabul etti. Fakat şimdi elde ettiği, bu yüzükten ve elindeki yüzlerce benzeri yüzükten çok daha değerliydi. Biraz güvence kazanmıştı ve artık parası vardı.

Bu paranın bir bölümüyle yarım kilo salam, altı yumurta, ekmek, birkaç patates ve değişik sebzeler satın aldı. Hepsini topu topu beş kilo tuttu, yani onun taşıyabileceği kadar. Varlığı kentte bir merak uyandırmıştı ama kimse ona soru soramadı; o da durumu aydınlatmak için bir çaba göstermedi. Zaten bu ona hiçbir şey kazandırmazdı; nasıl olsa Kentucky'nin bu kentine bir daha geri dönmeyecekti.

Bedeninin ağırlığına, sırtındaki ve eklemelerindeki ağrılara rağmen kenti terk ederken belli bir haz duydu çünkü eşigi atlamış, ilk engeli geçmiş ve ilk dolarlarına sahip olmuştu. Fakat bir buçuk kilometre sonra, kurak bir tarlanın içinden geçip konaklama yerinin bulunduğu alçak tepelere doğru yürürken, birdenbire her şey –bu yerlerin yabancılığı, tehlike, ağrılar, tedirginlik– onu dayanılmaz bir şiddetle kavradı ve yere düşüp hareketsiz kaldı. Bedeni ve akli, bu çok başka, acayip ve her şeyden değişik dünya tarafından kendilerine yöneltilen şiddete isyan etmişti.

16 Hastaydı. Yaptığı bu tehlikeli ve uzun yolculuktan, tıka basa doldurulduğu tüm uyuşturuculardan –haplardan, iğnelerden, gazlardan– dolayı hastaydı, tedirgin olmaktan hastaydı, her an girebileceği krizi beklemekten, özellikle de kendi ağırlığı olan bu korkunç yükü taşımaktan hastaydı. Zamanı geldiğinde, yeryüzüne konup da bu inceden inceye hesaplanmış karmaşık planı uygulamaya başlayınca bu gibi duygular hissedeceğini yıllar öncesinden biliyordu. Fakat bu dünya, onu dikkatlice incelemesine ve burada oynayacağı rolü tekrarlamasına karşın öylesine yabancıydı ki bu duygu –artık herhangi bir duygu *hissedebildiğine* göre– onu bitkin düşürmüştü. Çimlerin üzerine uzanıp orada kıvrandı.

Bir insan değildi; yine de aşağı yukarı bu görünümüne sahipti. Boyu bir metre doksan santimdi ama bundan uzun insanlar da vardı. Saçları tıpkı bir albino gibi bembeyazdı, buna karşılık teni hafifçe yanık, gözleri ise açık maviydi. Ayrıca, zarif hatları, uzun ve ince parmakları, kılsız ve neredeyse

yarı saydam derisiyle inanılmayacak kadar narindi. Bir periyi andırıyordu, zekâyla parlayan büyük gözlerinde çocuksu bir ifade vardı, beyaz ve kıvrık saçları kulaklarının bir kısmını örtüyordu. Çok genç gösteriyordu.

Fakat başka farklılıklar vardı; örneğin tırnakları yapmaydı, nedeni de bunlara doğal olarak sahip olmamasıydı. Her ayağında dört parmak bulunuyordu; ne apandisiti ne de köpek dişleri vardı. Onu hıçkırığın tutması olanaksızdı çünkü diyafram kası ve de solunum organının geri kalan kısmı çok dayanıklıydı. Göğüs çemberi on iki santimi geçmiyordu. Kilosu da çok azdı, kırk kilo civarındaydı.

Bunlarla birlikte, kaşları, kirpikleri, iki eli, iki gözü vardı ve normal bir insanda bulunan binlerce fizyolojik niteliğe sahipti. Sivilcesi çıkmazdı fakat midesinde bir ülser, kızamık ya da dişlerinde çürükler, evet, bunlar başına gelebilirdi. O, bir *insandı*, gerçek anlamda bir insan olmasa da. Bir insana benzercesine aşkı, korkuyu, yoğun fiziki bir acıyı, kendine acımayı hissedip duyabilirdi.

Yarım saat sonra kendini daha iyi hissetti. Midesi hâlâ bulanıyordu ve bir an kafasını kaldıramayacağını sandı fakat hemen ilk bunalımı atlattığını kavradı ve etrafındaki dünyaya daha nesnel bir gözle bakmaya başladı. Oturup içinde bulunduğu tarlayı inceledi. Kuru ve düz bir çayırdı; yer yer kahverengi ot ve yaban karanfili tutamları, biraz ötede saydamlaşmış ve donmuş kar birikintileri... Çok duru bir hava vardı, gökyüzü ise kapalıydı; bu yüzden dağınık ve yumuşak ışık, iki gün önceki parlak güneşin tersine gözlerini rahatsız etmiyordu. Küçük bir gölün etrafını çevreleyen yaprakları dökülmüş koyu renkli ağaçların arkasından küçük bir evle bir ahır görünüyordu belli belirsiz. Dalların arasından gölü görebiliyordu ve bu görüntü nefesinin kesilmesine neden oldu çünkü çok miktarda su vardı orada. Daha önce, yeryüzündeki ilk iki gününde su görmüştü ama henüz buna alışmamıştı. Bu gibi şeylere kendini hazırlamıştı, yine de bunları

gördüğünde hayrete düşmekten kendini alamıyordu. Elbette, büyük okyanusların, göllerin ve nehirlerin olduğunu biliyordu, bunları daha küçükken öğrenmişti. Fakat küçük bir göldeki su yoğunluğunu görmesiyle birlikte soluğu kesiliveriyordu.

Tarlanın acayıplığında bir çeşit güzellik fark etmeye başladı. Artık anlamıştı; dünyadaki çeşitli görüntüler gibi, tarla da kendisine anlatılardan çok farklıydı ve böyle olmakla birlikte, öylesine başka olan bu renkler ve dokular, bu görüntüler ve kokular ona büyük bir haz veriyordu. Sesler için de aynı şey geçerliydi çünkü çok duyarlı kulakları vardı ve otların içinden birçok şaşırtıcı ve hoş gürültü seziyordu: Kasım başının soğuşuna dayanabilmiş böceklerin sürtünmeleri ve tıktırtıları... Toprağın en ince ve en küçük fısıltısını duyacak biçimde başını yere yasladı.

Birdenbire havada bir dalgalanma oldu, çırpılan siyah kanatlar, boğuk ve hüzünlü çağrılarla birlikte bir düzine karga havalandı, tarlayı kat edip başının üzerinden geçip gitti. Anthealı adam kargalar gözden yok oluncaya dek onları izledi, sonra gülümsedi. Sonuçta, bu dünya harika olsa gerekti...

Kamp yeri özenle seçilmiş ıssız bir yer kurulmuştu. Kentucky'nin güneyindeki, şurasında burasında solgun katırtırnakları ve birbirlerine benzeyen kurum renginde kayalar olan çıplak bir arazinin kilometreler boyunca çevrelediği terk edilmiş bir kömür ocağıydı burası. Bu kayalardan birinin yanı başında, ondan hemen hemen ayırt edilemeyen bir çadır kurulmuştu. Çadır gri renkteydi ve sağlam bir bezden yapıldığı hissini veriyordu.

Gücü tükenmek üzereyken kamp yerine vardı ve çantayı açıp yiyecekleri çıkarmadan önce uzun bir süre dinlenmek zorunda kaldı. Paketleri tutmak için ince eldivenler giydi, yiyecekleri özenle çıkarıp katlanabilen küçük bir masanın üzerine yerleştirdi. Daha sonra masanın altından çeşitli aletler

aldı ve bunları da Haneyville'den satın aldığı yiyeceklerin yanına koydu. Bir süre yumurtaları, patatesleri, kerevizi, turpları, pirinci, fasulyeleri, sosisi ve havuçları seyretti. Bir an için kendi kendine gülümsedi. Yiyecekler zararsız benziyordu.

Yine de madeni aletlerden birini aldı, bir kısmını patatese sapladı ve niteliksel analizine başladı...

Üç saat sonra havucu çiğ yedi ve dilini yakan turptan bir parça dişledi. Yiyecekler güzeldi; çok tuhaf ama güzeldi. Daha sonra ateş yaktı, yumurtayı ve patatesi haşladı. Sosiste güvenmediği kimyasal maddeler bulunca bunu toprağa gömdü. Diğer yiyecekler kendisi için her yerde bulunan bakteriler dışında hiçbir tehlike göstermiyordu. Her şey umdukları gibiydi. Patatesin çok yoğun olarak karbonhidrat içermesi, bu yiyeceği çok lezzetli bulmasına engel olmadı.

Çok yorulmuştu. Fakat kamp yatağına uzanmadan, iki gün önce Dünya'ya gelişinden hemen sonra tek kişilik uzay aracının motorunu ve gösterge tablosunu parçaladığı yere gidip bir göz attı.

2

20

Mozart'ın "La Majör, Klarnet Beşlisi" çalıyordu. Farnsworth, son *allegretto*'dan önce her iki amplifikatörde bas, tonunu ayarlayıp sesi de biraz artırdı. Güçlü bas, uyumlu *allegretto*'yu çok seviyordu; basın vurgulanması, klarnete kendiliğinden bir anlam içeren bir yankılanış sağlıyordu. Gözlerini Beşinci Cadde'ye açılan pencerenin perdesine dikmiş olan Farnsworth, eğri parmaklarını kenetleyip tüm dikkatini müzikal motiflere verdi.

Müzik bitip pikap otomatik olarak durunca, bekleme odasına açılan kapıya doğru baktı ve müziğin bitişini sabırla bekleyen hizmetçi kadını gördü. Şöminenin üzerindeki duvar saatine bir göz atınca kaşlarını çattı. Sonra hizmetçiye bakıp, "Ne var?" diye sordu.

"Bay Newton diye biri sizinle görüşmek istiyor, efendim."

"Newton mu?" Adı Newton olan varlıklı birini tanıyıyordu ki. "Ne istiyormuş?"

"Söylemedi, efendim." Kaşlarından birini hafifçe kaldırdı. "Acayip birisi, efendim. Çok... önemli birine benziyor."

Bir an düşündükten sonra, "İçeri al," dedi.

Hizmetçi kadınının hakkı vardı. Gerçekten de çok acayip biriydi. Uzun boylu, zayıf, beyaz saçlı, ince ve narin kemik yapılı. Çok düz bir ten ve bir erkek çocuğu çehresi; fakat duyarlı, nazik görünen şaşırtıcı gözler ve böyle olmakla birlikte